

Wymagania edukacyjne z etyki dla klasy 7 oparte na programie "Myślę więc jestem" - modyfikacja programu lekcji etyki autorstwa Magdaleny Środy. II etap edukacyjny. Dopuszczony do użytku przez MEN pod numerem DKW-4014-3/00

Wymagania na poszczególne oceny					
ocena niedostateczna	konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
1. Wprowadzenie do etyki					
Cele:					
<ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie podstawowych pojęć etycznych: Uczeń poznaje i rozumie podstawowe pojęcia etyczne oraz rolę etyki w życiu codziennym. • Refleksja nad rolą etyki: Uczeń rozumie, dlaczego etyka jest ważna, zarówno dla jednostki, jak i dla społeczeństwa. • Analiza relacji między etyką a poznaniem: Uczeń rozumie związek między etyką a teorią poznania oraz rolę podmiotowości. 					
Uczeń nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć etycznych ani ich znaczenia. Nie rozumie roli etyki.	Uczeń zna podstawowe pojęcia etyczne, ale ma trudności w ich zastosowaniu. Rozumie podstawową rolę etyki.	Uczeń rozumie podstawowe pojęcia etyczne i potrafi wyjaśnić ich znaczenie oraz rolę etyki w codziennym życiu.	Uczeń umie dokładnie opisać rolę etyki w społeczeństwie oraz rozumie związek między etyką a teorią poznania. Potrafi wyjaśnić, czym jest „ja” i „inny”.	Uczeń krytycznie ocenia różne aspekty etyki i jej znaczenie w życiu społecznym, potrafi odnosić te pojęcia do konkretnych sytuacji.	Uczeń samodzielnie formułuje poglądy na temat roli etyki i jej miejsca w życiu człowieka oraz skutecznie stosuje pojęcia etyczne w różnych kontekstach.
2. Teoria analizy i argumentacji					

Cele:

- Rozumienie rodzajów wiedzy: Uczeń poznaje różne rodzaje wiedzy i umie je rozróżniać.
- Umiejętność argumentacji: Uczeń uczy się formułować poprawne argumenty i rozpoznawać błędy logiczne.
- Zastosowanie analizy krytycznej: Uczeń potrafi stosować analizę krytyczną do oceny argumentów i teorii.

Uczeń nie potrafi rozpoznać rodzajów wiedzy ani błędów logicznych, nie stosuje analizy krytycznej.	Uczeń zna podstawowe rodzaje wiedzy i potrafi rozpoznać niektóre błędy logiczne, ale ma trudności z ich korekcją.	Uczeń potrafi zidentyfikować rodzaje wiedzy i błędy logiczne, stosuje podstawową analizę krytyczną.	Uczeń skutecznie rozpoznaje błędy logiczne, poprawia je oraz przeprowadza analizę krytyczną w argumentacji.	Uczeń głęboko analizuje argumenty, stosuje zaawansowane techniki argumentacyjne i identyfikuje błędy logiczne.	Uczeń tworzy złożone analizy argumentów, stosuje różne techniki analizy krytycznej i potrafi ocenić skomplikowane teorie.
--	---	---	---	--	---

3. Ciało i dusza**Cele:**

- Zrozumienie teorii dotyczących ciała i duszy: Uczeń poznaje różne teorie dotyczące relacji między ciałem a duszą.
- Analiza koncepcji duszy i świadomości: Uczeń bada, czym są dusza, świadomość i rozum oraz jakie są ich wzajemne relacje.
- Refleksja nad tożsamością: Uczeń rozwija własne poglądy na temat natury „ja”.

Uczeń nie potrafi wyjaśnić podstawowych pojęć dotyczących	Uczeń zna podstawowe koncepcje dotyczące ciała i duszy, ale ma	Uczeń potrafi wyjaśnić różne teorie dotyczące ciała, duszy, świadomości i	Uczeń szczegółowo analizuje różne teorie dotyczące ciała i duszy oraz	Uczeń krytycznie ocenia teorie dotyczące ciała, duszy i świadomości oraz samodzielnie	Uczeń tworzy kompleksowe analizy dotyczące ciała, duszy, świadomości i
---	--	---	---	---	--

ciała i duszy oraz ich relacji.	trudności z ich zrozumieniem i porównaniem.	rozumu oraz ich wzajemne relacje.	rozumie relacje między nimi.	formułuje poglądy na te tematy.	rozumu oraz dostarcza zaawansowanych argumentów i analiz.
4. Człowiek i natura Cele: <ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie roli człowieka w ekosystemie: Uczeń poznaje wpływ człowieka na środowisko oraz różne problemy ekologiczne. • Analiza problemów ekologicznych i etycznych: Uczeń bada problemy takie jak zmiany klimatu, GMO, ochrona środowiska i ich etyczne aspekty. • Zrozumienie źródeł energii: Uczeń poznaje różne źródła energii i ich wpływ na środowisko. 					
Uczeń nie potrafi zidentyfikować podstawowych problemów ekologicznych ani wyjaśnić roli człowieka w środowisku. Ma trudności z rozumieniem etycznych aspektów	Uczeń zna podstawowe problemy ekologiczne i wpływ człowieka na środowisko, ale ma trudności z ich głębszą analizą i rozumieniem etycznych aspektów.	Uczeń rozumie podstawowe problemy ekologiczne i rolę człowieka w ekosystemie. Potrafi omówić etyczne aspekty ochrony środowiska oraz zna podstawowe informacje na temat energii i jej źródeł.	Uczeń szczegółowo analizuje wpływ człowieka na środowisko, problemy ekologiczne oraz etyczne implikacje ochrony środowiska. Rozumie różne źródła energii i ich	Uczeń potrafi kompleksowo ocenić etyczne i ekologiczne aspekty ochrony środowiska oraz proponować rozwiązania problemów ekologicznych.	Uczeń samodzielnie analizuje i ocenia złożone problemy ekologiczne, proponuje innowacyjne rozwiązania oraz wykazuje głębokie zrozumienie etycznych i praktycznych

ochrony środowiska.			wpływ na ekosystem.		aspektów ingerencji w środowisko.
5. Człowiek wobec prawa					
Cele:					
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie prawa i jego funkcji: Uczeń poznaje podstawowe pojęcia związane z prawem oraz jego rolę w społeczeństwie. • Analiza różnych rodzajów prawa: Uczeń bada różnice między prawem natury, prawem ludzkim, prawem boskim i królewskim. • Refleksja nad etyką a prawem: Uczeń rozważa, czy prawo może zastąpić etykę oraz jak prawo wpływa na kwestie równości i dyskryminacji. 					
Uczeń nie rozumie podstawowych pojęć związanych z prawem ani jego funkcji. Ma trudności z rozróżnieniem różnych rodzajów prawa.	Uczeń zna podstawowe pojęcia dotyczące prawa, ale ma trudności z ich zrozumieniem i zastosowaniem.	Uczeń rozumie różne rodzaje prawa i ich funkcje oraz potrafi omówić kwestie związane z prawem i etyką oraz podstawowe aspekty równouprawnienia.	Uczeń szczegółowo analizuje kwestie związane z prawem, etyką i równością oraz umie porównać różne rodzaje prawa i ich wpływ na społeczeństwo.	Uczeń krytycznie ocenia różne aspekty prawa i etyki, potrafi zaproponować rozwiązania dla problemów związanych z dyskryminacją i równouprawnieniem.	Uczeń samodzielnie formułuje kompleksowe analizy dotyczące prawa, etyki i równości, a także potrafi dostarczyć innowacyjne rozwiązania dla problemów społecznych.
6. Człowiek wobec nauki					
Cele:					
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumienie roli nauki: Uczeń poznaje rolę nauki w życiu człowieka oraz jej wpływ na społeczeństwo. 					

<ul style="list-style-type: none"> • Analiza wynalazków i odkryć: Uczeń bada, jak wynalazki i odkrycia wpływają na społeczeństwo i jakie mają aspekty etyczne. • Refleksja nad triadą piękno-prawda-dobro: Uczeń rozważa, jak nauka odnosi się do klasycznych pojęć piękna, prawdy i dobra. 					
Uczeń nie rozumie podstawowej roli nauki ani jej etycznych aspektów. Ma trudności z wyjaśnieniem wpływu wynalazków na społeczeństwo.	Uczeń zna podstawowe informacje na temat roli nauki i wynalazków, ale ma trudności z ich analizą i rozumieniem aspektów etycznych.	Uczeń rozumie rolę nauki, potrafi analizować wynalazki i odkrycia pod kątem etycznym oraz rozważa wpływ nauki na klasyczne pojęcia piękna, prawdy i dobra.	Uczeń szczegółowo analizuje rolę nauki, jej wpływ na społeczeństwo oraz aspekty etyczne wynalazków i odkryć. Rozważa triadę piękno-prawda-dobro w kontekście nauki.	Uczeń krytycznie ocenia wpływ nauki na społeczeństwo, dostarcza głębokie analizy etycznych aspektów wynalazków i odkryć oraz odnosi naukę do klasycznych pojęć.	Uczeń tworzy zaawansowane analizy dotyczące roli nauki, jej wpływu na społeczeństwo oraz etycznych implikacji, a także wykazuje głęboką refleksję nad triadą piękno-prawda-dobro w kontekście nauki.
7. Człowiek i religia					
Cele: <ul style="list-style-type: none"> • Zrozumienie roli religii: Uczeń bada, jak religia wpływa na życie człowieka oraz jakie wartości moralne są w niej zawarte. • Poznanie różnych tradycji religijnych: Uczeń poznaje różne religie i ich wpływ na systemy moralne. • Teologiczne poszukiwanie dobra: Uczeń analizuje teologiczne koncepcje dobra, takie jak te przedstawione przez św. Augustyna i Buddę. 					
Uczeń nie rozumie roli religii w życiu człowieka ani podstawowych	Uczeń zna podstawowe informacje na temat roli religii i	Uczeń rozumie rolę religii, potrafi przedstawić różne tradycje religijne	Uczeń szczegółowo analizuje wpływ religii na życie człowieka,	Uczeń krytycznie ocenia rolę religii i jej wpływ na systemy moralne	Uczeń tworzy zaawansowane analizy dotyczące roli religii, różnych

tradycji religijnych. Ma trudności z analizą teologicznych koncepcji dobra.	niektórych tradycji religijnych, ale ma trudności z głębszą analizą teologicznych koncepcji.	oraz analizować teologiczne koncepcje dobra.	porównuje różne tradycje religijne i teologiczne koncepcje dobra.	oraz samodzielnie formułuje poglądy na temat teologicznych koncepcji dobra.	tradycji religijnych oraz koncepcji dobra, dostarczając głębokie refleksje na te tematy.
---	--	--	---	---	--

8. Człowiek i sztuka

Cele:

- Zrozumienie roli sztuki: Uczeń bada, jak sztuka wpływa na człowieczeństwo i czy jest jej wyznacznikiem.
- Analiza relacji piękna i dobra: Uczeń rozważa, jak piękno i dobro są powiązane w sztuce oraz w kulturze wysokiej i masowej.
- Refleksja nad kulturą masową i kiczem: Uczeń analizuje, jak kicz i kultura masowa odnoszą się do wartości estetycznych i moralnych.

Uczeń nie rozumie podstawowej roli sztuki ani jej wpływu na człowieczeństwo. Ma trudności z analizowaniem relacji piękna i dobra w sztuce.	Uczeń zna podstawowe informacje na temat roli sztuki, ale ma trudności z jej głębszą analizą oraz zrozumieniem relacji piękna i dobra.	Uczeń rozumie rolę sztuki, potrafi analizować relacje piękna i dobra oraz omawiać wpływ kiczu i kultury masowej na wartości estetyczne i moralne.	Uczeń szczegółowo analizuje wpływ sztuki na człowieczeństwo, piękno i dobro, a także krytycznie ocenia wpływ kiczu i kultury masowej.	Uczeń potrafi kompleksowo ocenić rolę sztuki oraz jej wpływ na wartości estetyczne i moralne, a także dostarcza głębokie analizy kiczu i kultury masowej.	Uczeń tworzy zaawansowane analizy dotyczące roli sztuki, jej wpływu na człowieczeństwo, oraz zjawisk kiczu i kultury masowej, oferując innowacyjne refleksje i rozwiązania.
--	--	---	---	---	---

9. Miejsce człowieka w świecie

Cele:

- Zrozumienie nieśmiertelności i pychy: Uczeń bada pojęcia nieśmiertelności i pychy w kontekście ludzkości.
- Refleksja nad czasami: Uczeń rozważa możliwość urodzenia się w innych czasach oraz wpływ człowieka na kształtowanie świata.
- Problemy globalne: Uczeń analizuje społeczne problemy globalne i ich wpływ na ludzkość.

Uczeń ma trudności z rozumieniem pojęć nieśmiertelności i pychy oraz z analizowaniem problemów globalnych, nie wykazuje zainteresowania ani chęci do refleksji nad tymi kwestiami.	Uczeń zna podstawowe informacje o pojęciach nieśmiertelności i pychy, ale ma trudności z analizowaniem tych pojęć oraz problemów globalnych. Jego refleksja nad czasami jest powierzchowna.	Uczeń rozumie pojęcia nieśmiertelności i pychy oraz potrafi analizować problemy globalne. Potrafi reflektować nad możliwością urodzenia się w innych czasach i wpływem człowieka na kształtowanie świata, ale jego analizy są ograniczone.	Uczeń szczegółowo analizuje pojęcia nieśmiertelności i pychy, rozważa możliwość urodzenia się w innych czasach oraz analizuje społeczne problemy globalne w kontekście wpływu na ludzkość. Potrafi zastosować te analizy do konkretnych przykładów.	Uczeń krytycznie ocenia pojęcia nieśmiertelności i pychy, reflektuje nad czasami oraz analizuje głębokie problemy globalne, oferując kompleksowe rozwiązania. Jego prace są dobrze uzasadnione i poparte przykładami.	Uczeń tworzy zaawansowane analizy dotyczące nieśmiertelności, pychy, wpływu czasów i problemów globalnych, dostarczając innowacyjne refleksje i propozycje. Jego analizy są bardzo pogłębione, z uwzględnieniem różnorodnych perspektyw i kontekstów.
--	---	--	---	---	---

10. Wolność**Cele wynikowe:**

- Zrozumienie wolności: Uczeń rozumie podstawowe pojęcie wolności i jej różne aspekty.
- Analiza granic wolności: Uczeń analizuje, czy istnieje coś takiego jak nadmiar wolności i jakie są jej granice.
- Wolność a determinacja: Uczeń bada relację między wolnością a determinacją, analizując wpływ środowiska i genów.

<p>Uczeń ma trudności z rozumieniem podstawowego pojęcia wolności oraz z analizowaniem granic wolności i relacji z determinacją. Jego prace są niekompletne lub błędne.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe informacje o wolności, ale ma trudności z analizowaniem jej granic i wpływu determinacji. Jego refleksje są powierzchowne.</p>	<p>Uczeń rozumie pojęcie wolności, potrafi analizować granice wolności oraz relację między wolnością a determinacją. Jego analizy są poprawne, ale mogą być powierzchowne.</p>	<p>Uczeń szczegółowo analizuje pojęcie wolności, granice wolności i wpływ determinacji, odnosząc te kwestie do codziennych sytuacji i przykładów.</p>	<p>Uczeń krytycznie ocenia pojęcie wolności, granice wolności oraz relację między wolnością a determinacją, oferując zaawansowane analizy i refleksje. Jego prace są dobrze uzasadnione i przemyślane.</p>	<p>Uczeń tworzy innowacyjne analizy dotyczące wolności, granic wolności i relacji z determinacją, dostarczając kompleksowe refleksje i propozycje. Jego prace są głęboko przemyślane, z uwzględnieniem różnorodnych perspektyw i kontekstów.</p>
---	--	--	---	--	--